

Трета национална среща на частната индустрия за сигурност

КАЧЕСТВО НА УСЛУГИТЕ В ЧАСТНИЯ СЕКТОР: РЕАЛНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВИ

На 5 декември т. г. в Дом № 2 на Резиденция „Бояна“ - София, Българският съюз на индустрията за сигурност (БСИС) организира за трети път национална среща на представители на частния сектор за сигурност. БСИС към момента обединява 4 сдружения: Национална асоциация на фирми за търговска сигурност и охрана (НАФТСО), Национална асоциация на фирми, охраняващи с технически средства (НАФОТС), Българска камара за охрана и сигурност (БКООС) и Национална браншова асоциация „Пожарна и аварийна безопасност“ (НБАПАБ).

Участниците дискутираха по три основни теми: отговорностите на частната индустрия за сигурност и реалностите, европейски и социални аспекти на качеството и правна рамка на частните услуги за сигурност. В работата на форума участваха и генералният секретар на Европейската конфедерация на частните услуги за сигурност (CoESS) **Хилге де Клерк**, главният изпълнителен директор на „Евроларм“ (Асоциация на европейските производители и инсталатори на пожарни и охранителни системи) **Берт ван Лангевелд**, **Миглена Павлова** - изпълнителен директор на Агенцията за обществени поръчки, **Румен Марков** - ректор на Академията на МВР и съветник на президента на републиката, **Николай Николов** - директор на НС „Пожарна безопасност и защита на населението“, **Томи Илиев** - заместник-директор на Главна дирекция „Противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и превенция“ (ППООРП), **Камелия Кукева** - инспектор в отдел „Лицензи“ в ППООРП, **Людмил Маринчевски** - председател на УС на БСИС, както и ръководители на организациите, учредили БСИС (**Огнян Тодоров**, доц. д-р **Тодор Трифонов**, **Георги Лълев**).

Присъстваха и ръководители на сдружения в сферата на сигурността, нечленуващи в БСИС - **Павел Николов**, **Васил Велков**, **Кирил Димитров**, **Боян Боянов**, **Живко Чакраччев**.

Срещата бе открита от главния секретар на НАФТСО Иван Иванов.

Срещата бе открита от главния секретар на НАФТСО **Иван Иванов**. След като представи присъстващите официални лица, той даде думата за приветствие на **Людмил Маринчевски** - председател на ЕС на БСИС. Г-н Маринчевски изтъкна, че форумът е израз на необходимостта да бъде чут гласът на представителите на частния охранителен сектор по най-актуалните въпроси и нуждата да бъде продължен диалогът, започнат на двете предишни срещи през 2005 и 2006 г. В словото си г-н Маринчевски подчерта, че положителни промени на пазара на частните услуги за сигурност все още няма, че проблемите, с които те се сблъскват, не станаха по-малко, а предизвикателствата стават повече и по-сложни. Те обаче са предизвикателства и за законодателната, и за изпълнителната власт, за яви ораторът.

Секторът е с все по-нарастващо влияние и значение, а коректните към клиентите и държавата частни фирми са значим фактор и потенциал в превантивната система за борба с престъпността. Зачитането на тяхната важна роля е в интерес на обществото като цяло.

Бързото и успешно адаптиране към новите реалности ще бъде много по-болезнен процес, ако липсват съгласувани позиции и ефективни действия по общите въпроси, на които търсим най-верните решения.

Приватизацията на услугите за сигурност е световна тенденция. Произтичащите в света процеси ни засягат пряко. Те са свързани с хармонизацията на нормативната база, европейската политика в сферата на услугите, стандартизацията, социалния диалог

и реформите в сферата на сигурността.

Бъдещето на сектора се определя от нуждата от усъвършенстване на нормативната база, която регулира частните услуги за сигурност, все по-високите изисквания на пазара, на клиентите и на обществото при все по-ограничени възможности за подбор и мотивация на човешкия фактор, възможностите за свободна и честна конкуренция на пазара, ефективността от представянето на законните интереси на сектора на национално и европейско ниво.

Последвалите дискусии доказаха правотата на думите на г-н Маринчевски, че състоянието на този пазар е обезпокоително, че качеството и професионализъмът се подценяват за сметка на ниските цени, много от клиентите и възложителите на обществени поръчки плащат за отговорност, но не и за сигурност и възприемат тези услуги повече като стока и по-малко като сериозна необходимост. Принципиите на професионалната етика са повече в сферата на пожеланията, отколкото в реалността. Говори се за европейски модел и за публично-частно партньорство, а важни въпроси не се решават за години, като само на думи се подкрепят фирмите, които спазват правилата. Много често губещи са коректните към клиентите, държавата и служителите си търговски дружества. Липсата на ефективен контрол и адекватни мерки срещу некоректните „играчи“ позволява и стимулира възникването в сектора на сива икономика и нездрава конкуренция.

По първата тема участниците в срещата дискутираха качеството на услугите - изис-

квания, критерии, цени, европейския опит при определяне на най-добрата стойност на услугите, качеството от гледна точка на отношенията по веригата работодател-служител-клиент/възложител-власт, възможности за свободна и честна конкуренция, етика на пазара на услугите за сигурност.

Втората дискусия, посветена на европейските и социалните аспекти на качеството, имаше следните подтеми: европейският модел на частните услуги за сигурност (приет през 2003 г.) и процесите в новите страни членки на ЕС; стандарти - обучение - професионализъм; човешкият фактор и възможности за неговата мотивация; ползата за работодателите от социалния диалог (по тази тема обстойно изложение направи г-жа **Нина Митева** - изпълнителен директор на „Г4С секюрити сървисиз България“ АД).

Третата дискутирана тема - правната рамка на частните услуги за сигурност - предизвика широка дискусия, още повече че неотдавна правителството прие проект на нов Закон за частната охранителна дейност.

За разлика от други подобни форуми на срещата нямаше „официални“, предварително написани доклади, които да иницират и провокират изказванията. Но не закъсна първото изразено мнение, след което участниците в срещата вземаха думата без подканяне. **Божидар Божинов** - председател на БТПП, поздрави всички, че са дораснали до идеята за обединение, което е добър пример за България. Той нарече дейността на частните фирми за сигурност много важна съставка на индустрията и на икономиката в страната. БТПП гледа на вас като на партньор не само в настоящето, но и в бъдещето. *Ще бъдем във ваша помощ във всяко отношение на всички възможни нива*, изтъкна той.

Илиян Георгиев - председател на Контролния съвет на БСИС, модератор на първото заседание, с няколко

въвеждащи думи представи основната тема. Той информира присъстващите, че в момента секторът на частните услуги за сигурност наброява повече от 1000 търговски дружества, в които са наети десетки хиляди служители. Публичните и частните клиенти изискват и ще изискват все по-високо качество на услугите, въвеждане и спазване на професионални стандарти и практики, утвърдени на европейско и световно равнище. *Сигурността на служителите, често изложени на сериозни рискове, не оставя място за аматьорско отношение*, изтъкна г-н **Георгиев**.

Лоялна и нелоялна конкуренция, некоректно поведение на пазара, коректен бизнес - това бяха най-често срещаните определения, срещани се в последвалите изказвания. Равнопоставеност, спазване на въведените от държавата правила, плащане на данъци и осигуровки, нормални за бранша възнаграждения, осигуряване на подходящи условия за труд и здраве на служителите - това са основните характеристики на лоялния бизнес според участниците.

На фона на критиките и изказаните нелицеприятни истини **Хилге де Клерк** - генерален секретар на CoESS, изказа положително мнение за страната ни от гледна точка на европейската перспектива: обединението в бранша, законодателните промени (извършени или предстоящи), постоянното поддържане на диалог между частния и публичния сектор и, не на последно място, присъствието на много повече дами на този форум. *Щом говорим за сигурност, в крайна сметка опираме до хората, а в този смисъл дамите биха могли да предложат и друга гледна точка към разглежданите въпроси*, обобща г-жа **Де Клерк**.

Може ли да се говори за качество, когато публичните възложители предпочитат да сключват договори на най-ниска цена, което естествено води до влошаване на качеството, до поевтиняване на

работната ръка и до сива икономика, липса на осигуровки, лошо боравене с оръжие и т. н., изтъкна повечето от изказалите се. *Да се избира качество, а не ниска цена*, призоваха те.

Представено бе Ръководството за най-добра стойност, което от няколко години се налага сред европейските потребители на частни услуги за сигурност. Мнения изказаха **Огнян Тодоров** („важен е акцентът върху качеството на настоящата среща“, **Берт ван Лангевелд** („от качеството трябва да зависи дали ще получиш поръчката или не“), **Хилге де Клерк** („всички фирми, членове на асоциации и спазващи законите, в един момент ще стигнат до сходни цени - и това представлява силата им пред клиента“), **Евгени Иванов** - президент на КРИБ (според него целта пред бранша е да достигне такова ниво на качество и професионализъм, че в скоро време той да дава лицензите за частна охранителна дейност), **Миглена Павлова** (тя изрази готовност за сътрудничество с БСИС при подготвяне на приречна документация, която да отразява спецификите на предоставяните услуги и да бъде препоръчвана на възложителите) и други участници, някои от които направиха предложения и отправиха препоръки към АОП относно критериите за определяне на фирма изпълнител (най-важна роля да играе не критерият „ниска оценка“, а критерият „технически средства“ за всички плюсове, които охранителната фирма предлага за съответния обект).

С мнения и препоръки се включиха още **Васил Велков**, **Митко Мирчев**, доц. д-р **Тодор Трифонов**, **Кирил Чалъков**, **Атанас Симеонов** (управителят на „ВИП секюрити“ квалифицира проблема с човешките ресурси като катастрофален), **Иван Иванов**, **Борис Гарванов**, **Васка Пенкова** и други, а инспектор **Камелия Кукева** опроверга някои от отправените към проектозакона критерии.

(Продължава на стр. 19)